

D I E N O S Ž I N I O S Nr. 117/737

Seligenstadtas, 1948 m. gegužės mėn. 29 d., šeštadienis

JERUZALĖS ŽYDAI KAPITULIAVO

LONDONAS. Jeruzalės senamiestyje apsuptieji žydai vakar kapituliavo. Apsupime jie jau buvo kovoję 11 dienų visą laiką artilerijos apšaudomi, pagaliau jiems pristigo maisto ir amunicijos. Visi ginklą pajėgia valdyti vyrai arabų paimti belaisvėn, o moterys su vaikais bus perduotos Tarpt. Raud. Kryžiaus globon. Iš viso Jeruzalės senamiestyje apsupimo metu buvo apie 16.000 žydų.

Iš Tel-Avivo pranešama, kad Jeruzalės naujamiesčio dalis dar tbesanti žydų rankose. Žydų daliniai prie Latruno užėmė 2 arabų kaimus. Mūšis šio srityje laikomas būsiant lemiančios reikšmės. Arabai į čia metė dalį savo kariuomenės iš Jeruzalės fronto.

JAV KONGRESAS IR SENATAS SVARSTO DP ĮSILEIDIMĄ

NIUJORKAS. JAV senatas antruoju skaitymu priėmė įstatymo projektą dėl DP įsileidimo į JAV Valstybes. Pagal dabar apsvaistytą įstatymo varijantą per 2 metus į JAV galėtų būti įsileista 200. 000 DP. Senate galutinis įstatymo svarstymas įvyks 2 savaitžių laikotarpyje. Lygiagrečiai ir JAV kongresas / atstovų rūmai / svarsto kitą įstatymo projektą tuo pačiu reikalu.

"D. Žinių" pastaba: senate minėto įstatymo projektas buvo priimtas vos 3 balsų dauguma.

PIETŲ AFRIKA ATSISKIRS NUO ANGLIJOS ?

LEIPCIGAS. P. Afrikos min. pirm. Gen. Smuths iš savo pareigų atsistatydino, kadangi jo partija šiuose rinkimuose skaudžiai pralaimėjo - ji nebesurinko nė 50 % visų balsų. Naująją P. Afrikos vyriausybę pavesta sudaryti nacionalistų partijos vadui dr. Malanui, nes ta partija kartu susiblokavusi su kitomis gavo didelę balsų daugumą. Sąryšyje su šiais netikėtais P. Afrikos parlamento rinkimų rezultatais Londono biržoje kilo didelis sujudimas: P. Afrikos bendrovių akcijos iš karto krito 15 %.

Londono radijo komentatorius informuoja, kad dr. Malano vadovaujama nacionalistų partija siekia atsipalaidavimo nuo Anglijos. Ar dabar šis siekimas jau bus pradėtas realizuoti, dar sunku pasakyti, tačiau viena yra aišku, kad iki šiol buvę šilti P. Afrikos ryšiai su Anglija turės atvėsti.

TRUMPOS ŽINIOS

LONDONAS. JAV senato užsienio reikalų komisija pripažino, kad Anglija, pagal seniau sudarytas sutartis teikdama arabų valstybėms tam tikrą pagalbą, tam reikalui nepansudoja jai pačiai pačiai pagal Maršalio planą teikiamos paramos, tuo labiau, kad arabams tiekimai eina anglų svarų, o ne JAV dolerių valiutos saskaiton.

LONDONAS. Sovietų pulk. Tasojevas, buv. vienos sovietų misijos Bremene vadovas ir neseniai perbėgęs pas anglus, pareiškė norįs grįžti atgal į Sov. Sąj. Jo pageidavimas bus patenkintas.

NIUJORKAS. JAV teisingumo ministras Th. Clark pareiškė, jog iš valdžios įstaigų tarnybos bus atleisti visi komunistų partijos nariai, kadangi pagal neseniai priimtą įstatymą komunistai priskaityti prie tų, kurie kėsinais jėga nuversti arba pakeisti dabartinę JAV valdymosi sistemą.

MIUNCHENAS. JAV komunistų partijos vadovybė senato juridinei komisijai pranešė, kad partija nevykdys įstatymo apie komunistų partijos narių įpareigojimą registruotis valdžios įstaigose. Tasai įstatymas yra priešingas JAV konstitucijai, nes jis padaro JAV grynai policine valstybe.

LEIPCIIGAS. Bulgarijos min. pirm. Dimitrovas su 34 narių legacija atvyko į Varšuvą, kur tarsis dėl tarp abiejų kraštų draugingumo ir savitarpinės pagalbos pakto sudarymo.

MIUNCHENAS. JAV vyriausybė numato suteikti Persijai 60 milijonų dolerių sumos kreditą, už kurį, be kitko, Persijai bus duota karo ir transporto lėktuvų.

LONDONAS. Vakar Berlyno komendantūrų posėdyje anglų stst. gen. maj. Herbertas padarė priekaištų sovietams dėl Berlyno valdymo. Jis pažymėjo, kad sovietų valdomo Berlyno sektoriaus kiekvienas gyventojas turi sumokėti net RM 450,- įvairių mokesčių, tuo tarpu kai anglų sektoriaus - tik RM 270,-. Iš bendros Berlyno miesto pajamų 8 milijardų markių sumos sovietų sektoriui tenka net 6 milijardai, tačiau iš šios sumos didžiąją dalį pasiima patys sovietai reparačių saskaiton ir mokesčiais už alkoholinius gėrimus. Nuolatos kartoja ir žmonių pagrobimo atsitikimai. Sovietų atstovas po to pareiškė, jog tokie priekaištai yra nepagrįsti ir kad dėl jų bendras darbas darosi sunkiai įmanomas. Vakarykšios dienos posėdis užtruko net 15 valandų!

STOVYKLOS KRŪNIKA

DALINKIMĖS DUONOS KASNIU!

Esame jautrūs visiems alkstantiesiems. Šią mūsų širdies vertybę jau pastebėjo ir kitos tautybės benamiai, kurie negailėtinggi yra pavaromi nuo savų brolių durų. Todėl jie ateina pas mus ir maldaujančiomis akimis tiesia į mus savo rankas. Didžiausia dorybė ir nepalyginamas humaniškumas - sušelpiti svetimąjį arba savo priešą. Bet kada mums patiems trūksta duonos, tai mes privalome savo altruistinius jausmus lygiai ir saviems parodyti.

Todėl nesunaikinkite, neišmeskite ir nesušerkite gyvuliams savo atliekamos duonos, o atiduokite ją tiems savo broliams, kurios jiems kasdien trūksta.-

KAIP GIMSTA ĮSTATYMAS JUNGT. AMERIKOS VALSTYBĖSE

Šiuo straipsniu norima paaiškinti, kodėl betkokio įstatymo projekto įgyvendinimas JA Valstybėse taip ilgai tęsiamas. Tai yra viena iš demokratijos savybių, kad dar prieš įstatymo priėmimą atsakingieji įstatymų leidėjai galėtų kuo smulkiausiai išnagrinėti visus galimus nuostolius, o taip pat ir visokią naujojo įstatymo naudą.

Konstitucija, kurią amerikiečių tauta sukūrė 1787 m. rugsėjo 17 d., visų valstybės reikalų vadovavimą įdavė į Jungt. Valstybių prezidento rankas. Prieš tai įstatymas turi praeiti kongresą, tiesiu ir slaptu balsavimu išrinktą. Panašiai kaip ir anglų parlamentas, kongresas susideda iš senato ir reprezentantų /atstovų/ rūmų / aukštieji ir žemieji rūmai/, kurių nariai renkami nuo 2 iki 6 metų laikotarpiui. Kiekvienas repres. rūmų narys atstovauja 300.000 savo distrikto rinkėjų, kiekviena USA valstybė į senatą siunčia po 2 atstovus. Senatas turi galią JAV prezidento rinkimus tvirtinti arba atmesti, taipogi jo kompetencijoje ratifikuoti arba atmesti sutartis su kitomis valstybėmis. Be to, jis atstoja ir teisimą prezidentui, jeigu pastarajam primetami prasielkimai su tarnyba. Šiuo atveju senatui pirmininkauja vyriausias teisėjas. JAV vice-prezidentas yra kartu ir senato pirmininkas, tuo tarpu repres. rūmai sau referuotoją /pranešėją/ patys pasiskiria. Pagal konstituciją kongresui nustatyta, kad jis per metus nors kartą susirinktų. Be to, prezidentas gali jį sušaukti nepaprastiems posėdžiams.

Įstatymų projektai, kurie įnešami laike šių posėdžių, esti įvairiausio pobūdžio. Jie gali būti pasiūlyti įstatymdavystės susirinkimo narių, jie gali būti patiekti JAV prezidento, partijų vadų arba kongreso, jie gali būti duodami įvairių abiejų rūmų komisijų arba gali būti kaip rezultatas atskirų piliečių ir tam tikrų grupių, kurios užsibrėžė sau tikslu kovoti dėl jas interesuojančio įstatymo projekto. Viešojo nuomonė JA Valstybėse yra tokia galinga, jog paprasti pasikalbėjimai visuomeniniuose parengimuose, įvairių klubų posėdžiuose arba net daržovių parduvėse, ar kur nors gatvės kampe gali turėti reikšmingos įtakos įstatymdavystės susirinkimų nariams, jeigu jie /tie pasikalbėjimai/ liečia įstatymo projektą.

Jei įstatymas pasiūlomas korektiškoje formoje, jis gali būti įneštas arba į repres. rūmus arba į senatą / išimtį sudaro tik tie projektai, kurie liečia pajamų mokesčius, nes pagal kons-

tituciją tokiems projektams nustatyta, kad jie pirmiausia būtų aptarti reprez. rūmuose, kadangi šie rūmai betarpiškai yra atsa-kingi prieš gyventojus/. Toliau projektas skaitomas reprez. rūmuose, t. y. jis gauna pavadinimą, numerį ir duodamas atspausdinti.

Referuotojas /pranešėjas/, kaip reprez. rūmų pirmininkas, perduoda projektą atitinkamai komisijai. Kadangi neįmanoma, kad visi 440 reprez. rūmų atstovų su kiekvienu projektu užsiimtų, yra sudarytos 47 komisijos, kurios dirba įvairiose srityse. Komisija, susipažinusi su sumanymu, gali jam pritarti, taip pat įnešti papildymų, pataisymų arba visai iš naujo pertvarkyti, arba atiduoti jį registratūrai /atseit, kaip netinkamą nesvarstyti/. Jei taip įvyksta, o tai esti dažnai, tai sumanymas lieka užmirštas, jei atstovų daugumos nutarimu nėra reikalaujama projekto debatų arba iš naujo įtraukti jį į vėlesnių posėdžių periodą. Esant pozityviam atitinkamos komisijos nuomonės pareiškimui, įstatymo projektas įnešamas į rūmų terminų kalendorių, jeigu jis nėra nepaprastai svarbus arba neliečia bėdos priemonę. Šiuo atveju procedūros komisija gali jį be eilės įtraukti į darbotvarkę. Sekančiame rūmų posėdyje jis paraižiniui antrą kartą skaitomas. Atstovai gali ant savo atspausėtų kopijų daryti sprendimą, šalininkai ir priešininkai kalba už ir prieš, tačiau debatai yra apriboti laiku. Šioje stadijoje įstatymo projektas gali būti papildytas bei pagerintas arba atiduotas atgal dar kartą patikrinti jį svarstančiai komisijai, kol įvyksta jo priėmimas. Jei įstatymas priimamas ir už jį yra balsų dauguma, jis skaitomas trečią kartą, t. y. vėl tik pavadinamas, po to seka galutinas priėmimas. Jei projektas priimtas, jį pasirašo referuotojas ir pasiunčia senatui.

Senate vice-prezidentas, kuris kartu yra ir senato pirmininkas, jį perduoda atitinkamai senato komisijai jos nuomonės pareiškimui /senato komisijos posėdžiai daugisusia nėra atviri, tačiau žiūrovai įleidžiami, kai aptariami svarbių įstatymų projektai/. Senato komisijos pasitarimams pasibaigus, projektas įtraukiamas arba į senato terminų kalendorių, arba, jei to reikalauja padėtis, į skubotumo sąrašą. Tada jis pilnai perskaitomas senate ir priklausančiuose debatuose neturi jokio laiko apribojimo, kadangi nedidelis senatorių skaičius /96/ įgalina prvesti nuodingas diskusijas.

Pagaliau įvyksta įstatymo projekto priėmimas. Priimant įstatymą, jį turi pasirašyti vice-prezidentas. Jei senatas papildo /pagerina/ įstatymą, jis vėl perduodamas reprez. rūmams patvirtinimui arba tolimesniam peržiūrėjimui. Jei papildymams reprez. rūmai nepritaria, sudaroma patariamoji komisija, kuri susideda iš

trijų atstovų iš kiekvienų rūmų, kad įvairias nuomones suderintų. Radus bendrą nuomonę, patikrintas projektas vėl eina į repres. rūmus ir senatą galutinam patvirtinimui. Po to abiejų rūmų pirmininkai pasirašo projektą, kuris dabar pristatomas JAV prezidentui pasirašyti. Prezidentas vėl turi 4 galimybes dėl projekto savo nuomonei išreikšti. Jei jis projektui pritaria, su jo parašu jis virsta JAV įstatymu. Projektas automatiškai virsta įstatymu, jei prezidentas jį laiko pas save 10 dienų / neskaitant sekmadienių /, jo nepasirašydamas arba reikšdamas savo veto. Nepasirašymas reiškia, kad tam tikras įstatymo dalis jis atmeta, tačiau įstatymo priėmimo nenori trukdyti. Jei jis išreiškia veto, projektas persiunčiamas kongresui atgal su raštu, kuriame prezidentas išdėsto savo abejojimus arba prieštaravimus.

Kad virstų įstatymu, projektas turi būti dabar abiejų rūmų 2/3 dauguma priimtas. Jeigu projektas pristatomas prezidentui pasirašyti mažiau kaip 10 dienų iki kongreso posėdžių atidėjimo / atostogų, jis negali būti įstatymas. Jei prezidentas šiame laikotarpyje nepasirašo, projektas laikomas atmestu. Tai vadinama "tyliuoju veto". Apie įstatymo teisėtumą ir galiojimą paskutinį žodį turi Jungt. Valstybių aukščiausiasis teismas, kuris skelbia įstatymą "neteisėtu" / negaliojančiu /.

/ Iš "Horizont" Nr. 7 vertė A. Mironas /

DIENOS ŽINIOS Nr. 117/767

Seligenstačas, 1948 m. liepos mėn. 5 d., pirmadienis

DĖL BERLYNO MAŽA VILČIŲ OPTIMIZMUI

HAMBURGAS. Šeštadienį sovietų marš. Sokolovskio būstinėje Babelsberge prie Berlyno buvo susirinkę visų 4 sąjungininkų kariniai gubernatoriai: sovietų marš. Sokolovskis, amerikiečių - gen. L. Clay, anglų - gen. Robertsonas ir praneūzų - gen. Nuaré. Buvo tartasi dėl tarpzoninio susisiekiama atnaujinimo ir padėties Berlyne. Vak. sąjungininkų atstovai marš. Sokolovskiui nurodė, kad dėl sovietų priemonių susidariusi padėtis yra pavojinga, todėl reikalavo pasakyti, kada visi suvaržymai bus atšaukti. Marš. Sokolovskis šiais klausimais tačiau nieko negalėjo pasakyti. Posėdis, trukęs vos 20 minučių, baigėsi be jokių pasekmių. Pažymima, kad jis praėjęs ramiai ir mandagia forma. Po posėdžio gen. L. Clay spaudos atstovams pareiškė tik tiek, kad ir po šio pasimatymo dėl minėtųjų klausimų skaičiau išsprendimo optimizmui tėra mažai vilčių.

Anglijos užs. reik. min. Bevinas vakar viename susirinkime pareiškė, jog negalima sutikti su tuo, kad sovietai, siekdami savo tikslų, verstu badauti 2,5 milijono berlyniečių, visomis priemonėmis stengdami iš Berlyno išstumti sąjungininkus. Bevinas ir vėl pakartojo anglų vyriausybės nusistatymą nepasitraukti iš Berlyno.

Papildomai pranešama, kad berlyno vakarinių sektorių aprūpinimas ir toliau tęsiamas oro keliu. Praėjusios paros metu į Berlyną su kroviniais atskrido 161 anglų ir 187 amerikiečių transporto lėktuvai. Transportams gabenti anglai panaudojo ir 10 didžiulių 4 motorų hidroplanų, kurie jau yra atskridę į Hamburgą.

ALBANIJA NUTRAUKĖ PREKYBINIUS SUSITARIMUS SU JUGOSLAVIJA

HAMBURGAS. Albanija nutraukė visus prekybinius susitarimus su Jugoslavija ir įšakė per 48 valandas išvykti iš krašto visiems Jugoslavijos specialistams ir technikams. Korespondentai šia proga pažymi, kad Albanija iš Jugoslavijos iki šiol gaudavo didelę ūkinę paramą, be kurios ji dabar turės didelių sunkumų. Minėti Albanijos žygiai yra tik pirmasis prieš Jugoslaviją pavartotas spaudimas, po kurio seks panašios priemonės ir iš kitų komunistinių ir Maskvai paklusnių valstybių.

SUOMIJOS PARLAMENTO RINKIMŲ REZULTATAI

LONDONAS. Praeitą savaitę įvykusiųose Suomijos parlamento rinkimuose, pagal neoficialius duomenis, daugiausia balsų bus gavusi ūkininkų partija ir parlamente turės 56 atstovus, po jos eina socialdemokratai, pravedę 55 atstovus, o vadinamieji liaudies demokratai /komunistai ir su jais susijungę kairieji socialistai/ pateko trečion vieton. Pažymima, kad liaudies demokratai šiuose rinkimuose patyrė skaudų smūgį, nes besurinko lo % mažiau balsų, negu jie buvo gavę per pirmuosius parlamento rinkimus. Pranešama, kad rinkimų rezultatai į dabartinę Suomijos užsienio politiką jokių pakeitimų neįneš. Manoma, kad naująją vyriausybę bus pavesta sudaryti ūkininkų partijos atstovui.

PALESTINA KARO IŠVAKARĖSĖ

MIUNCHENAS. Jungt. Tautų sekretoriatas paskelbė gr. F. Bernadottės pasiūlymus Palestinos problemai išspręsti, kurie buvo pateikti žydų ir arabų atstovams ir norėta juos palenkti pradėti atitinkamus pasitarimus. Pagal F. Bernadottės pasiūlymą iš žydų ir arabų sričių Palestinoje turėtų būti įsteigta sąjunginė valstybė su plačiomis autonominėmis teisėmis kiekvienai tautybei. Jeruzalės miestas ir jo apylinkės būtų priskirtos prie arabų srities, bet ten gyveną žydai gautų tam tikrą savivaldą. Haifos uostas ir Liddos aerodromas turėtų būti sutarptautinti. Kaip jau pranešta, arabų lyga šiuos F. Bernadottės pasiūlymus jau yra atmetusi. Žydų nusistatymas taip pat neigiamas, nors oficialaus atsakymo jie dar nėra davę. Transjordanijos karalius Abdula pranešė, kad nebėra vilčių su žydais susitarti ir todėl, kai tik pasibaigs paliaubų terminas, arabai vėl ims ginklo. Paliaubų terminas baigiasi š. m. liepos 9 d.

SURASTAS PINIGŲ "FABRIKĖLIS"

FRANKFURTAS. /Dena/ Kariniam amerikiečių teismui perduota grupė asmenų, bandžiusių gaminti netikrus banknotus po 50 markių. Kai kurie iš sulaikytųjų 15 asmenų, tarp kurių, be vokiečių, yra lenkų ir čekoslovakų, Weidene/Obpf. jau buvo pagaminę ir išplatinę didelį kiekį netikrų dolerių. Toje pačioje dirbtuvėje surasta klišė naujosioms markėms gaminti, tačiau jų paleisti į apyvartą dar nesuspėta. Kita grupė, kurios vadas yra Frankfurte gyvenęs lenkas Helmut Enders, esanti pagaminusi ir jau paleidusi į apyvartą didelį kiekį skriptų.

TRUMPOS ŽINIOS

HAMBURGAS. Iš Austrijos pranešama, kad Jugoslavija savo pasieniuose skubiai daro sustiprinimus. 160 m pločio ruože iškertami medžiai, o kas 1¹/₂ km statomi mediniai stebėjimo bokštai. Šių atsargumo priemonių ėmimasis sąėjamas su priešjugoslavišku kominformo nutarimu.

MIUNCHENAS. Praeito šeštadienio naktį iš vieno prie Paryžiaus esančio aerodromo apvogta apie 180 kg sukso apie 100.000 svarų sterlingų vertės. Tasai auksas, atsiųstas iš Niujorko, turėjo būti nugabentas į Saigoną, Indo-Kinijoje. Aerodromo muitinės tuose pačiuose seifuose buvo ir apie 3 milijonai dolerių banknotų, bet jie liko nepaliesti.

LONDONAS. Vakar ties vienu Londono aerodromu ore susidūrė švedų keleivinis lėktuvas, atsimušęs į anglų lėktuvą, atskridusį iš Tolim. Rytų. Abiejuose lėktuvuose skridę 38 asmenys užmušti.

MIUNCHENAS. Vakar dienos metu Wiesbadene, aplaisčius žibalu, buvo padegta vietos komunistų partijos būstinė. Kilusį gaisrą užgesino atskubėję vokiečių ir amerikiečių karių ugniagesiai.

STOVYKLOS KRONIKA

RAUD. KRYŽIAUS NARIŲ VISUOT. SUSIRINKIMAS. Siandien, liepos 5 d., 17 val. LR Ansamblio studijoje /prie kooperatyvo/ šaukiamas L.R. Kryžiaus Seligenstadto skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Skirtu laiku nesusirinkus kvorumui, 18 val. toje pačioje vietoje šaukiamas sekantis susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint atsilaukusių narių skaičiaus. Susirinkimo darbotvarkė: 1. atidarymas, 2. 1947/48 m. II pusm. apyskaitos tvirtinimas, 3. 1948/49 m. I pusm. samatos priėmimas, 4. gauto turto apyskaita, 5. revizijos komisijos pranešimas, 6. skyriaus valdybos rinkimai ir 7. klausimai ir sumanymai.

LRK Seligenstadto Skyr. Valdyba.

SPORTO ŽINIOS: Vakar stovyklos sporto aikštėje įvykusios futbolo rungtynės baigėsi šitokiais rezultatais: 1. Bergtheimo jaunieji - "Žaibo" jaunieji 2 : 4, Bergtheimo la - "Žaibo" la 5 : 1.

Pavergtųjų Tautų Olimpijadoje lietuvių futbolo rinktinė kol kas eina be pralaimėjimų: vengrų rinktinę - lietuviai 2 : 3, latviai - lietuviai 0 : 3. Latviams į rungtynes neatvykus, laimėjimas užskaitytas lietuviams, o latviai nubausti DM 500,- bauda.

Lietuvių krepšinio rinktinė tęsia toliau savo gastroles Prancūzijoje. Jau sužaistos 9 rungtynės. Jų rezultatai dar nežinomi. Abiems Norkams ir Andriuliui II nepavyko pervažiuoti per sieną, todėl jie turėjo grįžti į savo gyven. vietas.

DIENOS ŽINIOS Nr.117/767

Seligenstadtas, 1948 m. liepos mėn. 5 d., pirmadienis

DELB